

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 14ης Ιουλίου 1997

Υπόθεση T-123/95

B
κατά
Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

«Έκτακτοι υπάλληλοι - Πρόσληψη βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ
- Απόλυση κατ' εφαρμογήν του άρθρου 47, παράγραφος 2, στοιχείο α', του
ΚΛΠ - Παράβαση ουσιώδους τύπου - Τήρηση νομοτύπως θεσπισθείσας
εσωτερικής διαδικασίας - Αιτιολογία της απόφασεως περί απολύσεως»

Πλήρες κείμενο στην ιταλική γλώσσα II - 697

Αντικείμενο: Προσφυγή έχουσα ως αντικείμενο την ακύρωση της απόφασεως
περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος και
την αποκατάσταση διαφόρων ειδών ζημιών που υποστηρίζει ότι
υπέστη ο τελευταίος λόγω της καταγγελίας αυτής.

Αποτέλεσμα: Απόρριψη.

Επιτομή της απόφασης

Με σύμβαση υπογραφείσα στις 27 Ιανουαρίου 1989, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκπροσωπούμενο από τον πρόεδρο της ομάδας του Ευρωπαϊκού Κόμματος των Φιλελευθέρων Δημοκρατών και Μεταρρυθμιστών (ομάδα ΦΙΛ), προσλαμβάνει τον προσφεύγοντα βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΚΛΠ), ως έκτακτο υπάλληλο της κατηγορίας Β. Η σύμβαση αυτή αρχίζει να ισχύει στις 15 Φεβρουαρίου 1989 και συνάπτεται για αόριστο χρόνο, σύμφωνα με το άρθρο 8, τρίτο εδάφιο, του ΚΛΠ.

Η σύμβαση προσλήψεως του προσφεύγοντος περιέχει ρήτρα με την ακόλουθη διατύπωση: «Ανεξαρτήτως των διατάξεων των άρθρων 48, 49 και 50 του [ΚΛΠ], κάθε συμβαλλόμενο μέρος μπορεί να καταγγείλει την παρούσα σύμβαση με προειδοποίηση τριών μηνών που πρέπει να κοινοποιηθεί στον αντισυμβαλλόμενο.»

Με έγγραφο της 27ης Σεπτεμβρίου 1994, που παρελήφθη στις 30 Σεπτεμβρίου 1994, ο πρόεδρος της ομάδας ΦΙΛ γνωστοποιεί στον προσφεύγοντα την καταγγελία της συμβάσεώς του ως εκτάκτου υπαλλήλου, συνεπεία των αποφάσεων που έλαβε το προεδρείο της ομάδας στις 15 Σεπτεμβρίου 1994. Στο έγγραφο αυτό διευκρινίζεται ότι η εν λόγω προειδοποίηση επιδίδεται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 47, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ΚΛΠ και ότι η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από την 1η Οκτωβρίου 1994.

Στις 19 Δεκεμβρίου 1994, ο προσφεύγων υποβάλλει, μέσω του δικηγόρου του, διοικητική ένσταση κατά της απόφασης περί καταγγελίας της συμβάσεώς του ως εκτάκτου υπαλλήλου της ομάδας ΦΙΛ και ζητεί, μεταξύ άλλων, να του γνωστοποιηθεί η αιτιολογία στην οποία στηρίζεται η εν λόγω απόφαση. Ο προσφεύγων θεωρεί ότι, δεδομένου ότι πρόκειται για σύμβαση αορίστου χρόνου, το προεδρείο της ομάδας ΦΙΛ μπορεί να αποφασίσει να τη λύσει μόνον εφόσον υπάρχει βάσιμος και νόμιμος λόγος που δικαιολογεί την απόλυσή του.

Με έγγραφο της 23ης Φεβρουαρίου 1995, ο γενικός γραμματέας της ομάδας ΦΙΛ απαντά στη διοικητική ένσταση του προσφεύγοντος. Συγκεκριμένα, αναφέρει τους λόγους για τους οποίους η ομάδα «θεώρησε αναγκαίο να αποχωριστεί ορισμένο αριθμό συνεργατών της» υπενθυμίζοντας ότι «το άρθρο 47, παράγραφος [2, στοιχείο] α΄, του [ΚΛΠ] δεν επιβάλλει στην αρχή που είναι εξουσιοδοτημένη να λύνει τις συμβάσεις την υποχρέωση να αιτιολογεί την απόφασή της περί λύσεως της συμβάσεως αορίστου χρόνου ενός εκτάκτου υπαλλήλου». Στο έγγραφο αυτό αναφέρεται ότι, μετά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τον Ιούνιο του 1994, ο αριθμός των θέσεων υπαλλήλων που τέθηκαν στη διάθεση της ομάδας ΦΙΛ μειώθηκε σε σχέση με τον αντίστοιχο αριθμό της προγενέστερης κοινοβουλευτικής περιόδου, λόγω της μειώσεως του αριθμού των βουλευτών της ομάδας. Η σύνθεση της ομάδας ΦΙΛ μεταβλήθηκε, επίσης, συνεπεία των εκλογών αυτών, «πράγμα το οποίο κατέστησε αναγκαία την ανασύνθεση της γραμματείας της ομάδας επί γεωγραφικής βάσεως».

Η σύμβαση εκτάκτου υπαλλήλου που συνδέει τον προσφεύγοντα με το Κοινοβούλιο λήγει στις 31 Μαρτίου 1995. Σύμφωνα με το άρθρο 47, παράγραφος 2, στοιχείο α΄, εν τέλει, του ΚΛΠ, η προθεσμία καταγγελίας ανεστάλη επί τρεις μήνες λόγω της αναρρωτικής αδειάς την οποία έλαβε ο προσφεύγων, ο οποίος προσκόμισε τρία ιατρικά πιστοποιητικά, που χρονολογούνται αντιστοίχως από τις 21 Οκτωβρίου, 18 Νοεμβρίου και 16 Δεκεμβρίου 1994.

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

Επί του λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται στην παράβαση ουσιώδους τύπου καθόσον δεν τηρήθηκε μια νομοτύπως θεσπισθείσα εσωτερική διαδικασία

Το ζήτημα που τίθεται με τον παρόντα λόγο ακυρώσεως που προβάλλει ο προσφεύγων είναι αν η μη τήρηση της εσωτερικής διαδικασίας προηγούμενης ενημερώσεως της επιτροπής προσωπικού συνιστά ή όχι παράβαση ουσιώδους τύπου στο πλαίσιο της διαδικασίας που κατέληξε στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας που είχε συναφθεί μεταξύ του προσφεύγοντος και του Κοινοβουλίου. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, η απόλυσή του πρέπει να θεωρηθεί παράνομη. Στην αντίθετη περίπτωση, η πλημμέλεια την οποία πάσχει η διαδικασία δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα να θεωρηθεί παράνομη η καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της υποθέσεως (σκέψη 29).

Προκειμένου να κριθεί αν η μη τήρηση της υποχρέωσης προηγούμενης ενημερώσεως της επιτροπής προσωπικού πρέπει να χαρακτηριστεί ως «παράβαση ουσιώδους τύπου» υπό την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ, πρέπει να εξεταστεί ο σκοπός της επιβολής της υποχρέωσης αυτής και η επιρροή που μπορεί να ασκήσει επί του περιεχομένου της πράξεως που εκδίδει η αρμόδια αρχή. Στο πλαίσιο της εξετάσεως αυτής, επιβάλλεται να ληφθεί υπόψη ο κανόνας δικαίου που προβλέπει την εν λόγω υποχρέωση και η θέση που αυτός κατέχει στην ιεραρχία των κανόνων δικαίου (σκέψη 32).

Όσον αφορά τον σκοπό της υποχρέωσης που επιβάλλει το άρθρο 11 του εσωτερικού κανονισμού του Κοινοβουλίου, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 11 του κανονισμού αυτού θεσπίστηκε προς το συμφέρον των ενδιαφερομένων εκτάκτων υπαλλήλων, δεδομένου ότι η διάταξη αυτή παρέχει στην επιτροπή προσωπικού τη δυνατότητα ακροάσεως των ενδιαφερομένων και παρεμβάσεως στην αρμόδια αρχή. Ωστόσο, δεν υπάρχει κανένα στοιχείο από το οποίο να μπορεί να συναχθεί ότι σκοπός της επίμαχης διαδικασίας είναι να λαμβάνεται η γνώμη της επιτροπής προσωπικού σχετικά με τις προβλεπόμενες απολύσεις. Ειδικότερα, από το κείμενο της επίμαχης διατάξεως του εσωτερικού κανονισμού δεν προκύπτει ότι η διατύπωση γνώμης εκ μέρους της επιτροπής προσωπικού αποτελεί προϋπόθεση του κύρους των αποφάσεων περί καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας των εκτάκτων υπαλλήλων οι οποίοι έχουν προσληφθεί βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ. Στην αντίθετη περίπτωση, η διάταξη αυτή θα έπρεπε να τάσσει την προθεσμία εντός της οποίας η επιτροπή προσωπικού οφείλει να εκφέρει γνώμη. Πράγματι, η επιτροπή προσωπικού δεν έχει τη δυνατότητα, εκφέροντας αρνητική γνώμη ή μένοντας αδρανής, να εμποδίσει την καταγγελία μιας συμβάσεως εργασίας η οποία είναι σύμφωνη προς το άρθρο 47, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ΚΛΠ (σκέψη 34).

Οι εσωτερικές οδηγίες που θεσπίζουν τα κοινοτικά όργανα σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να θέτουν νομίμως κανόνες που παρεκκλίνουν από τις διατάξεις του ΚΥΚ. Επιβάλλεται όμως να τονιστεί ότι η υποχρέωση της αρμόδιας αρχής να ενημερώνει προγενέστερα την επιτροπή προσωπικού, σε περίπτωση καταγγελίας της συμβάσεως ενός εκτάκτου υπαλλήλου που έχει προσληφθεί βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ, δεν επιβάλλεται από το ΚΛΠ ούτε απορρέει από διάταξη του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΚΥΚ) η οποία θα εφαρμοζόταν κατ' αναλογία στους εκτάκτους υπαλλήλους. Η υποχρέωση αυτή δεν προκύπτει ούτε από γενική εκτελεστική διάταξη προβλεπόμενη στο άρθρο 110 του ΚΥΚ, αλλά αποκλειστικά από μέτρο εσωτερικής φύσεως, θεσπισθέν

εκουσίως από το Κοινοβούλιο. Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Δικαστήριο δεν μπορεί να δεχθεί, εκ πρώτης όψεως, ότι η προβλεπόμενη από τον εσωτερικό κανονισμό του Κοινοβουλίου υποχρέωση έχει ουσιώδη χαρακτήρα (σκέψη 36).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 4 Δεκεμβρίου 1980, 782/79, Geeraerd κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 445, σκέψη 13· ΔΕΚ, 17 Δεκεμβρίου 1981, 791/79, Demont κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 3105, σκέψη 8· ΔΕΚ, 1η Δεκεμβρίου 1983, 343/82, Μιχαήλ κατά Επιτροπής, Συλλογή 1983, σ. 4023, σκέψη 16

Παρά το γεγονός ότι η υποχρέωση προηγούμενης ενημερώσεως της επιτροπής προσωπικού, η οποία προβλέπεται από τον εσωτερικό κανονισμό του Κοινοβουλίου, έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για το θεσμικό όργανο που τη θέσπισε εκουσίως, η μη τήρησή της δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως παράβαση ουσιώδους τύπου, στο μέτρο που μολονότι αποτελεί υπηρεσιακό πταίσμα, δεν μπορούσε να έχει αποφασιστική σημασία για τη διεξαγωγή της διαδικασίας η οποία κατέληξε στην καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος (σκέψη 39).

Παραπομπή: ΠΕΚ, 19 Σεπτεμβρίου 1996, T-386/94, Allo κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-1161, σκέψεις 60 και 61

Υπ' αυτές τις συνθήκες, το Πρωτοδικείο θεωρεί ότι ο προσφεύγων δεν δικαιούται να επικαλεστεί το υπηρεσιακό πταίσμα στο οποίο υπέπεσε το Κοινοβούλιο, για να επιτύχει την ακύρωση της αποφάσεως περί καταγγελίας της συμβάσεώς του εργασίας. Κατά συνέπεια, ο λόγος ακυρώσεως που στηρίζεται στη μη τήρηση νομοτύπως θεσπισθείσας εσωτερικής διαδικασίας πρέπει να απορριφθεί (σκέψη 41).

Επί του λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται σε έλλειψη αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξεως

Μια βλαπτική απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη εφόσον η πράξη κατά της οποίας έχει ασκηθεί προσφυγή έχει εκδοθεί εντός πλαισίου που είναι γνωστό στον υπάλληλο και που του επιτρέπει να κατανοήσει το περιεχόμενο του ληφθέντος ως προς αυτόν μέτρου (σκέψη 51).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 7 Μαρτίου 1990, C-116/88 και C-149/88, Hecq κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-599, σκέψη 26· ΠΕΚ, 16 Δεκεμβρίου 1993, T-80/92, Turner κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-1465, σκέψη 62· ΠΕΚ, 19 Σεπτεμβρίου 1996, T-158/94, Brunagel κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1996, σ. II-1131, σκέψη 106

Εν προκειμένω, και χωρίς να συντρέχει λόγος να αποφανθεί το Πρωτοδικείο επί του ζητήματος αν το Κοινοβούλιο είχε στη συγκεκριμένη περίπτωση υποχρέωση αιτιολογήσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η απόφαση περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος ήταν επαρκώς αιτιολογημένη (σκέψη 54).

Επί του λόγου ακυρώσεως που στηρίζεται σε εσφαλμένη αιτιολογία της προσβαλλομένης πράξεως

Στο πλαίσιο της εξετάσεως του προαναφερθέντος λόγου ακυρώσεως, το Πρωτοδικείο δέχθηκε ήδη ότι το έγγραφο που απέστειλε στον προσφεύγοντα ο πρόεδρος της ομάδας ΦΙΑ, καθώς και το έγγραφο που έλαβε ο προσφεύγων σε απάντηση της διοικητικής του ενστάσεως, περιέχουν επαρκή αιτιολόγηση της αποφάσεως που ελήφθη ως προς αυτόν. Πράγματι, η απόφαση περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας του προσφεύγοντος ελήφθη εντός πλαισίου που ήταν γνωστό στον προσφεύγοντα και του επέτρεπε να κατανοήσει το περιεχόμενο της αποφάσεως. Επιπλέον, η απόφαση αυτή αποτέλεσε συνάρτηση των μεταβολών της συνθέσεως της ομάδας ΦΙΑ και, ειδικότερα, του γεγονότος ότι, κατά τις εκλογές του Ιουνίου 1994, δεν εξελέγησαν ως μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου εκπρόσωποι του εθνικού κόμματος με το οποίο διατηρούσε δεσμούς ο προσφεύγων (σκέψη 68).

Η καταγγελία συμβάσεως αορίστου χρόνου, σύμφωνα με το άρθρο 47, παράγραφος 2, του ΚΛΠ και τηρουμένης της προθεσμίας καταγγελίας που προβλέπει η σύμβαση, εμπίπτει στην εξουσία εκτιμήσεως της αρμόδιας αρχής. Επομένως, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί να ελέγξει το βάσιμο της εκτιμήσεως αυτής, εκτός εάν αποδεικνύεται η ύπαρξη πρόδηλης πλάνης ή καταχρήσεως εξουσίας (σκέψη 70).

Παραπομπή: ΔΕΚ, 26 Φεβρουαρίου 1981, 25/80, De Briey κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 637, σκέψη 7· ΠΕΚ, 28 Ιανουαρίου 1992, T-45/90, Spreybrouck κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-33, σκέψεις 97 και 98

Ενόψει των σκοπών που επιδιώκονται με την πρόσληψη εκτάκτων υπαλλήλων βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ, η αμοιβαία εμπιστοσύνη αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο των συμβάσεων όλων των εκτάκτων υπαλλήλων τους οποίους αφορά η διάταξη αυτή. Από την άποψη αυτή, τυχόν διακρίσεις μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών εκτάκτων υπαλλήλων δεν μπορούν να είναι σύμφωνες προς το ΚΛΠ (σκέψη 72).

Μια πολιτική ομάδα του Κοινοβουλίου είναι η μόνη αρμόδια να καθορίζει τις προϋποθέσεις που κρίνει αναγκαίες για τη διατήρηση της σχέσεως αμοιβαίας εμπιστοσύνης η οποία υπήρξε αποφασιστική για την πρόσληψη ενός εκτάκτου υπαλλήλου βάσει του άρθρου 2, στοιχείο γ', του ΚΛΠ. Η ύπαρξη μιας τέτοιας σχέσεως εμπιστοσύνης δεν στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία και, ως εκ της φύσεώς της, εκφεύγει του δικαστικού ελέγχου (σκέψη 73).

Ο υπό κρίση λόγος ακυρώσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός, αφού ο προσφεύγων δεν απέδειξε ότι η αιτιολογία της επίδικης αποφάσεως είναι εσφαλμένη. Επομένως, τα αιτήματα ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως πρέπει να απορριφθούν στο σύνολό τους (σκέψη 76).

Επί των αιτημάτων αποζημίωσης

Δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο απέρριψε τα ακυρωτικά αιτήματα του προσφεύγοντος, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η απόφαση περί καταγγελίας της συμβάσεώς του εργασίας ουδόλως είναι παράνομη και ότι δεν είναι ικανή να θεμελιώσει την ευθύνη του Κοινοβουλίου. Κατά συνέπεια, επιβάλλεται να απορριφθούν τα αιτήματα του προσφεύγοντος για την αποκατάσταση των διαφόρων ειδών ζημιών που υποστηρίζει ότι υπέστη λόγω της απολύσεώς του. Εντεύθεν συνάγεται ότι τα παρεπόμενα αιτήματα, με τα οποία ζητείται από το Πρωτοδικείο να διορίσει πραγματογνώμονα προκειμένου να διαπιστωθεί ότι ο προσφεύγων έχει υποστεί και εξακολουθεί να υποφέρει από ψυχικής φύσεως βλάβη, πρέπει επίσης να απορριφθούν (σκέψη 82).

Διατακτικό:

Το Πρωτοδικείο απορρίπτει την προσφυγή.